

Nieuwsbrief december 2017

Leven zoals je wilt

Radicale vernieuwing in de verpleegzorg:

Leven bij Juliana 4 - Zonnehuisgroep Amstelland, Amstelveen

Op Juliana-4 wonen cliënten met dementie. Het is de 4^e etage van het gebouw Juliana van het verpleeghuis Zonnehuisgroep Amstelland in Amstelveen. Deze afdeling is nu in het kader van het experiment Leven zoals je wilt een jaar lang bezig om de ouderen die er wonen met passende, persoonsvolgende zorg en initiatieven te laten leven zoals zij dat willen. Ik was op bezoek bij de bewoners om te zien hoe het leven er voor ze is.

Er werd gedacht: “dat mag allemaal niet”

Na een jaar pilotten met *Leven zoals je wilt* durven verzorgenden steeds vaker dingen voor de cliënten te realiseren. De sfeer is lossier, en er heerst steeds meer het gevoel dat er van alles mag en kan.

*Door: Ellen van Bodegraven,
Projectleider Leven zoals je wilt*

In de vergaderruimte van Juliana-4 zit het projectteam Leven zoals je wilt van Zonnehuisgroep Amstelland. “Kom er gewoon bij, hoor,” geeft Annelijn van der Slikke aan, “we wilden n t bespreken wat we gaan doen om de cliënte uit De Luwte nog eens naar haar oude dagbesteding te laten gaan.” Samen met de Casemanager Marja Park en Eerst Verantwoordelijk Verzorgende Nathalie de Groot overleggen we dat het waarschijnlijk het beste is, als de dochter van de cliënte samen met haar moeder nog eens een paar uurtjes bij de oude dagbesteding met haar gaat kijken. Zo kunnen we zien of dit bevalt, en of we het structureel dienen te regelen.

Nathalie en Annelijn nemen me vervolgens mee naar de huiskamer, waar de meeste bewoners van Juliana-4 aanwezig zijn. “We hebben afgelopen weekend een feestje gehad, ter gelegenheid van het 54-jarig huwelijk van één van de bewoners,” zegt Nathalie. “Er waren veel familieleden bij. Er was een live-zanger en we hebben heerlijk geborreld met advocaatjes, wijn en bier.”

De kwaliteit van leven van ouderen centraal stellen, betekent een totale omslag in de ouderenzorg. In het experiment ‘Leven zoals je wilt’ leren we in de regio’s Amstelveen, Kennemerland en Gooi en Vechtstreek hoe we volledige persoonsvolgende zorg in de Wlz kunnen waarmaken. Het experiment maakt deel uit van het programma ‘Waardigheid en trots’ en de vernieuwingsagenda van VWS.

We vragen nu aan cliënten, vullen niet zelf in

Het is een heel proces geweest om ons bewust te worden dat we gewoon kunnen vragen aan bewoners wat zij willen, in plaats van zelf kleine dingen in te vullen.

“Je hebt écht de familie nodig, dan wordt het ook leuker voor de bewoners,” vervolgt Nathalie. “We proberen steeds vaker dingen te organiseren, waar ook familie bij betrokken is. Er worden daarom activiteiten georganiseerd waar ook familie bij wordt uitgenodigd, bijv. een borrel of een bingo. Door een goed en laagdrempelig contact met de familie krijg je veel meer dialoog en begrip. We kunnen veel beter bespreken dat wanneer er een bewoner niet geschoren is, dat dit de wens is van de bewoner. De bewoner wilde niet geschoren worden en dat doen we dan ook niet. Als de bewoner het morgen wel goed vindt, doen we het morgen. Zolang het goede verantwoorde zorg is vindt de familie dit ook prima, mede doordat zij op de hoogte zijn gebracht dat het de wens is van de bewoner.”

Lossere omgang met de familie

“Als je elkaar beter leert kennen, dan gaan de verzorgenden veel lossere om met de familie, en andersom. Familie durfde

niet altijd te helpen, omdat ze dachten dat dat niet mocht. Ze werden ook wel uit de keuken weggestuurd, omdat de verzorgenden juist weer bang waren om de vingers getikt te worden. Nu vinden we het prima als een familielid iets uit de keuken pakt. En de familie begrijpt veel beter hoe we hier werken met de bewoners.

Je merkt het ook aan het feit dat een bewoonster een kanarie op haar kamer heeft.” We mogen op de kamer van de mevrouw kijken, en de kanarie zit rustig in zijn hokje. “Zingt hij ook?” vragen Annelijn en ik. “Nee, hij zingt niet,” zegt de bewoonster. De kanarie heet - hoe kan het ook anders - Piet.

Mensen in hun waarde laten

Nathalie vertelt dat het rustig en respectvol benaderen van de bewoners enorm bijdraagt aan een fijne en rustige omgang met elkaar. “We overleggen regelmatig met de familie,” aldus Nathalie. “Als de bewoner agressief

Familieleden vinden elkaar op ‘familienet’

Speciaal voor de familie van de bewoners is er een online portal geopend. Op dit ‘familienet’ posten familieleden berichten en reacties. Ook staan er uitnodigingen voor geplande uitjes op.

wordt als we aan hem zitten, dan laten we hem zichzelf wassen met handschoenen aan. Ook al gebeurt het dan minder zorgvuldig, de bewoner is veel rustiger geworden.” In de woonkamer wordt veel aandacht besteed aan het onderling respecteren van elkaar. Door uit te blijven leggen dat een bewoner bv. niet kan praten. “Je hoeft niet te schreeuwen, hij verstaat u wel. Hij kan alleen niet terugpraten.” Ook door activiteiten met elkaar te doen accepteren bewoners elkaar meer. Domino, kleuren, sjoelen, puzzelen: er wordt van alles gedaan. De familie doet vaak mee.

Familie-avonden en familie-net

Om de familie te betrekken wordt er eens per jaar een familie-avond georganiseerd. Intussen blijft de familie goed op de hoogte van het wel en wee op Juliana 4 door de online portal ‘familienet’. Familieleden wisselen hier berichtjes uit, steunen elkaar en houden elkaar op de hoogte van activiteiten en ontwikkelingen.

Verenigingsleven

Naast activiteiten op de afdeling, met of zonder de familie, is Zonnehuisgroep Amstelland bezig met het faciliteren van verenigingen. Onder de noemer ‘Verenigingsleven’ worden een aantal verenigingen opgericht, waar bewoners uit het hele verpleeghuis lid van kunnen worden. Zo kunnen bewoners, die van wandelen houden, als lid van de Wandelvereniging af en toe een rondje wandelen. En wordt er ook gekeken naar bv. een klaverjas- en zwemvereniging.

Uitbreiding van Leven zoals je wilt

Binnen Zonnehuisgroep Amstelland wordt door de afdeling Juliana 3, één etage beneden de pilot-afdeling, ook meer gelet op de vraag van de bewoner. Er worden hier ook vaker borrels of uitjes georganiseerd dan voorheen. Daarnaast gaat een afdeling in het gebouw Beatrix ook van start met Leven zoals je wilt. Zo breidt de beweging, de andere denkwijze, zich langzaam uit over het verpleeghuis. Als een gedachtengoed, een mentaliteit, een cultuur.

Aan het experiment 'Leven zoals je wilt' werken mee:

Brentano
Amstelring
Zonnehuisgroep Amstelland
Hilverzorg
King Arthur Groep
GoedeZorg
Royal Care
MEE
CMO Flevoland
Zorgbalans
Stichting Sint Jacob
Reigershoeve
Viva! Zorggroep
Cliëntenbelang Amsterdam

samen met cliënten, leden van Cliëntenraden, Zorgkantoren Zilveren Kruis en Zorg en Zekerheid en het ministerie van VWS.

Kent u voorbeelden van creatieve, cliëntgerichte oplossingen in de Wlz? Kent u ouderen met een Wlz-indicatie in deze regio, die zouden willen deelnemen aan dit experiment? Laat het ons weten via levenzoalsjewilt@waardigheidentrots.nl.